

BOHUSLÄN

Munkedals- bygd

Nr. 1 1985

Ärg. 16

MUNKEDALS HEMBYGDS- OCH FORNMINNESFÖRENING

Kyrkan i Valbo-Ryr

Den gamla kyrkan i Valbo-Ryr, uppförd under 1700-talet, ansågs vara både dragig och kall, och därför beslöt kyrkostämman i socknen, att en ny kyrka borde byggas. Den gamla kyrkan revs i början av 1900-talet och på dess plats, har rests en minnessten 1938.

Den nya kyrkan invigdes 1903, och har fått ett dominerande läge med utsikt mot Viksjön. Det har sports, att kyrkan är i behov av reparation och om ej medel kan anskaffas, står kyrkan inför rivning. Kyrkan med sitt utsökta läge, är väl värd att bevaras, och vi får hoppas, att byggnaden får stå kvar i framtiden. I övrigt lär man fundera på att bygga ett församlingshem, eventuellt inredd som gudstjänstlokal. Bäst är, att församlingen få behålla sin nuvarande kyrka på sin plats och att medel kan anskaffas, både till att renovera kyrkan och bygga nytt församlingshem.

Föreningsbanken

KONSUMHALLEN

MUNKEDAL - TEL. 10140

Vi bygger vår verksamhet på den kooperativa idén.

Det är Du som konsument och delägare som ska ha inflytande och möjlighet att påverka verksamheten. Kom in och tala om vad Du tycker och tänker så får vi kanske möjlighet att bli ännu bättre.

Vi har, som Du kanske vet blivit uppmärksammade som en av landets mest framgångsrikaste Konsumbutik, så vi är ju rätt bra, men vi kan nog med Din hjälp bli ännu bättre.

*Välkommen som medlem och kund
hälsar Uno med personal*

Munkedals fornminnes- och hembygdsförenings styrelse 1985

Årsmöte hölls den 2 mars kl. 15.00 vid Gästgivargården, Qviström.

Sammanträdet öppnades av ordförande Gunnar Hälldén som hälsade samtliga välkomna.

Parentation hölls över sju av föreningens medlemmar, varpå följde en tyst minut.

Till ordförande för årsmötet valdes Erik Tedehag och som även blev vald till ordförande under en två-årsperiod.

Övriga val i styrelsen:

Inger Ringström, Håby, vice ordförande (nyvald)

Bertil Johansson, sekreterare

Gunilla Karlsson, kassör

Gunborg Bjurström, ledamot

Håkan Hansson, ledamot, (nyvald)

Vivan Niklasson, (nyvald)

Suppleanter i styrelsen: Margareta Larsson och Helge Melin.

Avgående i styrelsen var: Ernst Eriksson, Gunnar Hälldén, Ernst Johansson och Henry Gilmsjö. Samtliga avtackades med blommor.

De åldriga byggnaderna vid Gamla bruket anses böra byggnadsminneförklaras. Därtill har ingivits ansökan till Länsstyrelsen och ärendet behandlas där. Mötet var eniga om, att dessa gamla hus bör få stå kvar till eftervärlden som ett minne från den tid då smeder och sågare arbetade vid fallen och hade sina bostäder här. Utöver dessa yrkesgrenar fanns även mjölnare, vadmalsstamp och tillverkning av blåelse vid denna första industri i munkedalsfallen. Byggnaderna är f.n. i gott skick.

1945 – 1985

En av årets största händelse, var återställande av världsfreden i Europa. Andra världskriget hade nått sitt blodiga slut, som åsamkat många människor lidande och plågor.

Tyskland kapitulerade den 7 maj 1945. Vid krigsslutet fanns 300.000 tyskar kvar i Norge och dessa tilläts transport genom Sverige. Vidkun Quisling, som illa behandlat norskarna, fängslades och avrättades på hösten 1945.

Vårens och fredens sol, lyste åter över Europa.

Statsminister Per-Albin Hansson fyllde 60 år den 28 oktober.

Röda Korset höll kurser lite varstans i länet, bl.a. i Skredsvik, där syster Astrid Järund, Fjällbacka, var ledare. Kursen, som var frivillig, var ett led i Röda Korsets socialhygieniska verksamhet och hade lockat ett 15-tal flickor i Skredsvik med omnejd till en kurs 1945.

Bäve kommun inkorporerades med Uddevalla stad, i början av 1945. Vassända-Naglum i Västergötland inkorporerades med Vänersborg.

1935 – 1985

Femtio år, har förflutit, sedan drottning Astrid av Belgien omkom vid en bilolycka, år 1935. Hon var dotter till prins Carl och dennes maka Ingeborg, och var den yngsta av tre systrar.

Drottning Astrid var född den 17 november 1905, och blev sedermera gift med dåvarande prins Leopold av Belgien.

Hembygdsföreningens årsprogram 1985

När våren och sommaren inträder i vår hembygd, blir det med ens så vackert och grönskande, som det endast kan bli i en trakt, full med historiska minnen. Med hembygd och Kaserna i munkedalstrakten, är endast en idyll av de många, som täcker stora delar av landskapet.

Vi som väntar på vårens och sommarens inträde, och planerar, att inte bara en gång, utan vid flera tillfällen besöka hembygdsföreningens tillställningar på Kaserna, ger oss en tankeställare om vad som sker under en kommande säsong.

Som vanligt blir det gökotta den 16 maj (Kristi Himmelfärdsdag) och samlingen är som vanligt vid hembygdsgården på Kaserna. Redan kl. 07.00 bör vi vara samlade och glöm inte att få med både kaffe och bröd.

Men dessförinnan har Pingstkyrkan en träff på Kaserna den 12 maj.

PRO har säkrat den 8 juni på Kaserna för en gemytlig träff med både sillsexa och logdans och äger rum under årets vackraste tid.

Midsommardagen kommer Wikner-spelen, traditionsenligt som förr om åren. Det kommer att bli ett rikhaltigt program, vartill för dagen ej närmare kan beskrivas. Utförligare program kommer senare i annons och press.

I Brunsbogs socken, allt uti Värmland, finns Gammelvala. Hembygdsföreningen har tidigare varit på besök på denna trevliga plats intill sjön Värmeln och i år, dagarna 27 och 28 juli, blir det resa av till denna njutbara plats med alla gamla yrken och verksamheter. Starten från Munkedal sker i arla morgonstund lördagen den 27 juli och vi skall vara hemma igen på söndag kväll kl. 21.00, allt enligt beräkning. Förfrågningar och anmälningar sker till följande tel.nr: 101 35, 102 92, 107 31 och 231 20, ju förr desto bättre!

Högsommar på Kaserna den 3 augusti. Då blir det sång och musik av Visans Vänner. Ett program i hög klass!

Varför inte en hemlig resa fram på höstkanten, allt medan sommaren dröjer sig kvar? Det blir lördagen den 31 augusti med avresa kl. 08.00 från stationen i Munkedal, från Moe-vägen en kvart tidigare. Anmälningar sker enklast per tel. 101 35 och 102 92.

En gröttfest är planerad i höst, möjligen i början av december (exempelvis lördagen före Lucia). Till detta skall vi återkomma.

Hembygdsföreningen kommer i år, att återuppliva den s.k. hembygdens dag. Troligen i november månad. Denna verksamhet har legat nere ett antal år, men många har hört av sig om återkommande, och är ett led i hembygdkulturen, med både kyrka, präst och kyrkkaffe!

Utöver vad som uppräknats, kan därutöver några utflykter anordnas med anknytning till hembygden i de olika socknarna. Vi påminner om besök i museet på Önnebacka och till det historiska området kring fallen vid Gamla bruket. Vi ses och hörs! Alla välkomna!

Munkedalsbygd 1985

Sjöqwist på utflykt

Det var längesen Sjöqwist hörde av sig, så längesedan att jag börjat fundera på om han emigrerat till Amerika. Nu är jag inte fullt säker på om han hette Sjöqwist eller Sjölund. Eller kanhända det var Sjöring, har så svårt med namn. Sjöqwist brukar ringa då och då och berättar gärna om sina bekymmer och de är ganska många.

Nu talade Sjöqwist om, att han skaffat sig en kompis och att dessa två oftast tar sig en promenad i omgivningarna, till nytta och nöje. Nu hade de vandrat samma vägar oavbrutet under en längre tid, och de beslöt, att komma lite längre bort i geografien, för att trampa vägar och stigar, där de sällan gått. Ty, som han så, Sjöqwist, "kompisen hade en bil", och att de först skulle åka någon mil, för att därefter fortsätta färden till fots i terrängen. Sagt och gjort. Vännerna for långt bort innan de bestämde sig för att stanna. "När vi vandrat ett stycke", så Sjöqwist, så hade vi turen att länge följa en banad stig, i en annars så vildvuxen skogsmark och givetvis var här lätt att komma fram. Vi gick längre och längre in i terrängen, utan att känna någon trötthet. Men så plötsligt kom vi att tänka på, att vi glömt bort att få med oss någon förplägnad, och med ens blev vi hungriga och längtade efter något ätbart. Ändå traskade vi vidare, ty det var som sagt bra att gå. Vi hade nu gått så långt, att vi började överlägga om att så skyndsamt som möjligt komma hemåt för att få något i västen.

Men just då fick vi se en liten stuga, mitt inne i skogen, och med ens slog oss en tanke, att där fanns nog mat. Vi var snabbt framme vid det lilla huset och vi knackade på, så Sjöqwist. Inget svar. När vi knackat en stund, kände vi försiktigt på dörren och den var olåst. Försiktigt gingo vi in och ingen människa syntes. Efter några tveksamma sekunder, visste vi inte var var att göra, antingen gå eller slå oss ner så länge, så skulle kanske någon människa uppenbara sig. Då fick vi se något på köksbordet som fick det att vattnas i munnarna, på bordet låg en formsak som innehöll vanlig havregrynsgröt, men hade tydligen stjälpats upp i en karott. Men grötstycket låg direkt på bordskivan, utan underlag. Här var tydligen bara att ta för sig! Raskt delade vi på gröten, så att det blev hälften till oss var, och så satte vi igång och åt. Inte tänkte vi så mycket på att anrättningen inte smakade särskilt gott, ty hungriga som vi var, åt vi upp grötransonen på rekordtid. Just som vi ämnade gå, kom det in en kvinna, som tydligen varit ute i något ärende. Vid åsynen av oss herrar, hajade hon till, men återfick snart fattningen. Vi skyndade oss, att omtala varför vi trängt oss in, och att vi stillat vår hunger genom att förtära en grötranson som fanns på bordet. Och vi skyndade oss att tillägga, att vi gärna betalade för vad vi ätit.

Kvinnan tyckte nog för sin del, att någon betalning inte kom på fråga, den enda upplysningen vi fick var, att gröten hade använts på en böld hon hade på kroppen och dess verkan var, som hon själv så, "att den skulle dra ur". Rätt snart kom vi underfund med vad gröten var ämnad till och att den hade en besynnerlig smak. Och Sjöqwist nämnde att vi bägge fick brått att ge oss iväg. Omsider kom vi fram till stora vägen och där bilen väntade. Under hemfärden nämnde vi knappast vad vi varit med om men beslöto båda, att inte för någon berätta vad som hänt." Och det löftet har vi hållit," så min vän Sjöqwist, till sist. Eller var det möjligen Sjögrund han hette? Har så svårt för namn.

A. C.

Så kan det gå.

I en stad i mälardalen hände sig härförliden, att en man var inne i en systembutik och inhandlat några spritflaskor. När han kom ut på trottoaren, blev han "överfallen" av en kvinna som omfamnade honom med både kramar och kyssar. Mannen tyckte visserligen inte, att omfamningen var motbudande på något sätt, och innan han hunnit så långt i sina tankegångar, var kvinnan försvunnen. När han kom hem och hängt av sig kavajen kom nästa överraskning; plånboken var borta med inelligande 3.000 kr. Så kan det gå!

STÖD

*Hembygdsföreningen genom att
ingå som medlem*

Årsavgift 20:— per person

*Beloppet kan lämpligen insättas
på girokonto 58 23 49 - 7*

Munkedals Hembygdsförening och Fornminnesförening

- vill bland annat samla och bevara allt som är av värde och ägnat att belysa befolkningens liv och verksamhet under gången tid . . .
- vill skydda och bevara alla yttre fornlämningar inom kommunens socknar . . .
- vill arbeta för främjandet av ortens kulturhistoriska värden . . .
- vill verka för skydd åt bygdens natur och bevarande av dess särprägel åt kommande släkten . . .
- vill genom exkursioner och utfärder ge en inblick i fornminnenas stora historiska betydelse . . .
- vill samla och bevara alla slag av antika och äldre föremål såsom träarbeten, redskap, böcker, fotografier, tidskrifter m.m. att förvara i vårt museum . . .

Fördela utgifterna jämnt över hela året.

Gå med i vårt Budgetkonto!

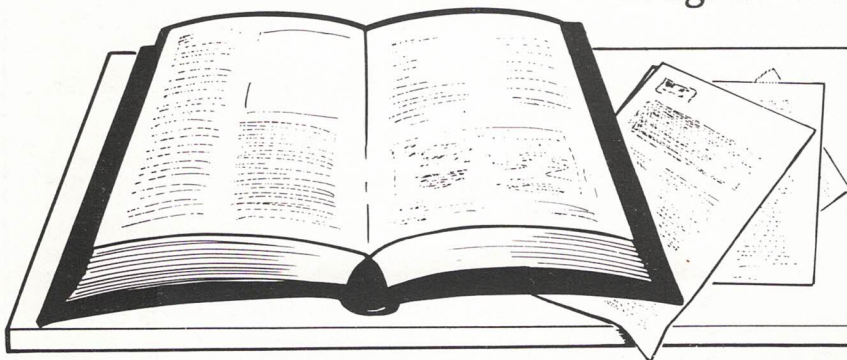

Skandinaviska Enskilda Banken
Stationsvägen 2, 455 00 Munkedal Tel. 120 25

MUNK
REKLAM AB

Trycksaker!

Böcker
Reklamblad
Folders
Program m.m.

Bruksvägen 8, 455 00 MUNKEDAL Tel. 0524 - 121 19, 123 11

Sparformen
som kan göra dig till
miljonär.

Varje månad.

Sparbanken

Kontor i Munkedals kommun

Centrum
tel. 120 55

Dingle
tel. 401 59

Hedekas
tel. 301 30

Sanne
tel. 610 15

Stale
tel. 103 83

Blomqvist BAGERI AB

ÄT GOTT!
MÅ GOTT!

NYTTIGT!
BILLIGT!
GOTT!

TEL. 0524/10333, 10097

**VI STÄLLER
UPP FÖR DEJ!**

**... SOM SKA SÄLJA ELLER
KÖPA HUS!**

SVENSK FASTIGHETS FÖRMEDELING

Olle och Ingegerd Silveréhn

Stationsvägen 18, 455 00 Munkedal Tel. 0524 - 12050